

Выходить во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы (кажды рускихъ святъ) о 5-ой год. поп. Литер додатокъ „Библиотека наизнанку польской“ выходитъ по 2 печат аркушъ кожъ, ого 15-го и послѣднаго дня каждого мѣсяца. Редакція Администраціи подъ Ч 44 улицы Галицка. Рукописи засыпаются лишь на конец застереженіе. Оглашения принимаются по цѣнѣ 6 кр. отъ одноя строчки печатной, въ руб. „Надсланіе“ по 20 кр. а. в. Рекламы не опечатаніи вѣльши отъ порта.

Предплату и ксерокопии принимаютъ: У Львовъ Администрація „Дѣла“, У Вѣдни Назаузенстейн & Vogler, Wallischgasse 10; M. Dukes, Klemengasse 13; G. L. Danbe & Co., Singerstrasse 11 а; Rudolf Moes; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ М. Назаузенстейн & Vogler, E. L. Danbe & Co. Въ Париже Agence Назауз. Въ Россіи Редакція „Киевской Старинѣ“ въ Киевѣ, почтовы уряды и „Газета Бюро“ В. Ф. Зама въ Одесѣ Дерибасовская ул. д. Ралли 9.

Дѣло

Просимо поспѣшити съ отновленіемъ предплаты, щобы мы могли управильнити накладъ и высылку.

Мысли по Соймъ.

I.

Що наші посли подъ часъ сегорѣчної сесії соймової сповішили свій обовязокъ заступникамъ народныхъ якъ найсовѣтѣйше, съ повнимъ достоинствомъ, съ гдною признания неустранимостю и вытревалостю, — на то згодится кождый Русинъ, що слѣдивъ за ходомъ справъ и дебатъ въ сїй сесії. Можна сказати, не було важнійшої справы дотыкаючої рускій народъ, въ котрой наші посли не высказались своего становища и не поднесли голосу въ интересѣ своего народу и краю.

Правда, ініціатива ихъ зъ причини малого числа членовъ не могла розвинутися такъ широко, якъ то була ихъ воля, и н. пр. виготовлена пос. Лѣнинськимъ інтерпеліації до п. намѣстника въ справѣ виборовъ въ Задочевѣ не могла бути внесена лиши за дія того, що годъ було въ палатѣ роздобути 15 підписівъ подъ інтерпеліацію, — але-жъ зъ другої сторони не можна заперечити, що наші посли умѣли тую хібу по змозѣ надоложувати інчими способами, якъ подав звичай парламентарний.

Поднести такожъ мусимо съ признаньемъ, що наші посли черезъ цѣлу сесію виступали солидарно; свій солидарності надаємо особливу вагу въ виду тихъ затѣй, які проявляли фракція політическихъ авантурниківъ съ своїмъ амбасадоромъ у Вѣдни, затѣй — виступи распю мѣжъ рускихъ пословъ, и такъ нечисленнихъ, и тымъ способомъ зводити цѣлу акцію заступникамъ народныхъ до абсурдуму. Фіаско той фракції въ сїй дѣлѣ ми констатуємо съ величимъ вдоволеніемъ и сподважаємо, що Вп. чигателъ наші подѣлять съ нами то вдоволеніе.

Кульминаційною точкою сегорѣчної сесії Сойму була двократна дебата въ дѣлѣ внесена пос. Романчука. Тымъ внесеньемъ и тою дебатою справа руска въ Галичинѣ на-

брала ваги не толькъ въ краю, але и по-за границами его, въ австрійской державѣ и въ Европѣ. Отмовити великої ваги цѣлой той справѣ не осмѣялся нѣхто, кромѣ кракійскихъ стапчиковъ и висце згаданої фракції нашихъ політическихъ авантурниківъ. Extrema se tangunt.

„O russkiej sprawie піс піе mówic“ — то по дебатахъ надъ внесеньемъ Романчука окликъ „Czas-u“, а „Все, що роблять нынѣши посли въ Соймѣ, мусить вигти на шкоду Руси“, — то окликъ згаданої фракції.

Очевидно, що але-же перша пароля мѣжъ Поляками, але-же друга мѣжъ Русинами не знайдуть прѣму и признания, бо суперечать дѣйствіости, фактамъ.

Чи можна не говорити о рускій справѣ въ Галичинѣ, замовчувати єи пынѣ, коли она все и вслоди проявляється, кождому стоить передъ очима, вникає у всѣ относини краївъ?

Оговідь на то рѣшуча: нѣ! Гони природу дверми, она верне їхнімъ. Ми-же се видѣли при дебатахъ надъ внесеньемъ пос. Романчука. Кождый виднійший посолъ польскій не мігъ выдержати рівня, перса що скажати о рускій справѣ — и, якъ то мы бачили зъ справою згаданої фракції, якъ о очевидній, важній, для Поляківъ гроздній, коли не буде залагоджена, а для Русиновъ жизнепрѣї.

Що внесенье пос. Романчука не дѣждaloся справедливого залагодженія, тому причина ясна: Поляки бажають задержанія status quo на Руси, боятися Русиновъ, дрожать о своеї нынѣшніхъ становищахъ на нашій землі, и для того бояться якъ та риба обѣ лѣдъ, не знаючи, що почати, на яку ступити дорогу, и для того хопились — утраквізму.

Объективный поглядъ нашъ на генезу утраквізму, — на котрый „Czas“ нынѣ кидає громы и зъ котрого своюю дорогою, після нашого пересвѣдченія, нѣчого не буде, — ц. к. прокураторія сконфіскувала. Нынѣ скажемо лиши толькъ, що на вѣтвірь ідеї утраквізму середъ Поляківъ вплинула — зростаюча съ кождымъ днемъ Русь: інтелигенція стояча на основѣ народнай, котрої не можна збити зъ ясної, прямої дороги але-же безпідстави-

ть външніхъ, и тымъ способомъ зводити цѣлу акцію заступникамъ народныхъ до абсурдуму. Фіаско той фракції въ сїй дѣлѣ ми констатуємо съ величимъ вдоволеніемъ и сподважаємо, що Вп. чигателъ наші подѣлять съ нами то вдоволеніе.

Кульминаційною точкою сегорѣчної сесії Сойму була двократна дебата въ дѣлѣ внесена пос. Романчука. Тымъ внесеньемъ и тою дебатою справа руска въ Галичинѣ на-

ми закидами гравитації до „Москви“ та „шизмы“, але поддаваними польскимъ шовинистамъ таки черезъ нашій „проломленій“ головы клеветами на тему „нигилизму“ та „анархизму“ — бо программа наша висписана на прaporѣ въ цѣлой основѣ, але-же крыхти не скована въ кишеню — а съ інтелигенцією рускою рука обѣ руку простий народъ, поступаючий съ кождымъ днемъ въ просвѣтѣ и самосвѣдомості національної...

Той утраквізмъ — то будь-що-будь явище для насъ дуже важне и цѣкаве, — по нѣмъ мы познаємо, якъ нынѣ бѣ живчикъ въ жилахъ польского организму на Руси, якій думки ворушаться въ польскихъ головахъ про справу руску. Познаємо, що мы сила, съ котрою Поляки уже не смѣють не числитися, не смѣють о нѣй не думати и не говорити, хочъ и якъ бы становищкої „Czas“ того собѣ бажавъ.

Дальше вже залежить отъ насть, Русиновъ, бѣ нашого зросту и розвою, бѣ нашої працї на реальніхъ підставахъ, — наконецъ и отъ нашого такту політичного.

Жаль скажати, тому власне стає на перешкодѣ згадана уже повисше фракція нашихъ домородныхъ отчайдуховъ и тымъ отдає велику прислугу противниковъ Руси. Таа фракція старається спинати розвѣй рускості въ Галичинѣ на підставѣ реальнїхъ працї на питомїй почвѣ, вказуючи замѣсть того дулѣ на вербѣ.. Она зъ горы не вѣрить въ нѣякій успѣхъ нашої працї, тое свое зневѣрье старається вщепити въ кождѣ руске серце, зъ неудачъ людей, що вѣрять въ будучностъ свого народу и въ красину его долю, прямо тѣшиться, а до мертвихъ сердемъ и вѣрою кличе: „Гори нимѣнь серда!“

Бесѣда пос. о. Сѣчинського,
виголошена въ Соймѣ при дебатахъ надъ бюджетомъ шкодльного.

Я піддѣймаю слова виреченій черезъ Вп. членія краївої Рады шкодльної, п. Баденього, котрый съ правдивымъ уваньемъ піднѣє жертовлю, съ якимъ нашій громадѣ относяться до ново-закладанихъ школъ и нехай то буде вамъ, панове, вясненіемъ, длачого и въ

Предплата на „Дѣло“ для Австроїї: для Россії:
на цѣлый рікъ . . . 12 зл. на цѣлый рікъ . . . 12 рубл.
на півъ року . . . 6 зл. на півъ року . . . 6 рубл.
на четверть року . . . 3 зл. на четверть року . . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рікъ . . . 16 зл. на цѣлый рікъ . . . 16 рубл.
на півъ року . . . 8 зл. на півъ року . . . 8 рубл.
на четверть року . . . 4 зл. на четверть року . . . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рікъ . . . 5 зл. на цѣлый рікъ . . . 5 рубл.
на півъ року . . . 2-50 на півъ року . . . 2-50 р.

Для Варшави, окрѣдно Россії:
на цѣлый рікъ . . . 15 зл.
на півъ року . . . 7-50 зл.
на четверть року . . . 3-75 зл.

съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рікъ . . . 19 зл. на цѣлый рікъ . . . 6 зл.

Поодиноке число коштуетъ 12 кр. а. в.

Ювілейний концертъ.

Хто вінѣ истории галицької Руси съ вѣтами терпѣнніемъ бѣ часовъ першого погрому татарскаго, съ бучами князївъ рускихъ и боярьвъ, съ нападами королівъ угорскихъ, съ походами Литви и Польщї, съ боротьбою Угорщини съ Литвою о посїданнѣ землї Данії, съ політикою Ягайлонцевъ: ввѣсти елементъ польский на Червону Русь и Поддѣль, съ мисіями черцівъ латинськихъ, съ переворотами соціальними; хто почисливъ страшні напади татарскій бѣгъ часовъ Гедимина и познѣшій волосякъ, хто счисливъ огромній полонъ, які брали въ насть дикий орды, опустошаючи нашу край въ всіго майні, хто бодай побѣжно перевернувъ тѣ сумні и кроваві картины нашої бувальщины, — той певно мусить вдивуватися, що тутъ мимо всего устоявши ще рускій народъ въ прадїйній своїй землї и бодай останки свіїхъ колишніхъ високихъ культури вмѣгъ зберегти для потомства. Съ часомъ може, коли история рідного нашого краю буде всесторонній і подробнійше розказано, хто бодай забутій або закритій свѣдоцтва нашої давнини слави въгорнута въ-подъ скіби, орана нынѣ плугомъ, и за стараньемъ археологівъ воскреснути передъ нашими очима бодай въ видѣ памятниківъ нашого старинного Галича — съ часомъ може и зрозумѣмо, въ чѣмъ и де лежала сила, що не дала намъ загинути въ тихъ тиждикъ, кровавыхъ часахъ. Вѣки книжї Ростиславичевъ и Романовичевъ, хтій не обходивсь безъ внутрішніхъ сваровъ и переворотівъ, а конецъ вѣка XVI-го — се досить великихъ контрастівъ. Упала самостійності політична, упала церкви съ своюю етичною силою, виїдѣла література руска; широка область, на котрой панувавъ нашъ языкъ, обмежилася на небогато родовъ магнатскіхъ рускихъ, мѣщанство и сильську стрѣху;

тѣвъ „Ставроціону“ вже покончений, а про- чай важній документы будуть небавомъ въда- ній съ фотодруками и факсимиліями.

Огнакъ слѣдувало частъ музикальна. Ученики бурсес „Інсигнита“ підъ проводомъ п. Чипчара, споможений ще другими співочими силами, виконали колька дуловихъ волиньськихъ композицій, именно: пісні до св. Богородицѣ „Кто тебе не ублажить“ по Ірмологіону, дуже удачно гармонизовану на мѣшаній хоръ, и Бортніянського: „Утвердися серце мое“ та „Тебе Бога хвалимъ“, двуххоровъ дуже поважній и прекрасній. концертова композиція на мѣшаній голосахъ. Силы співочій доходили до 60 осбѣ, а виконанье всѣхъ трьхъ штукъ відзначалось хорошою точностю, за що п. Чипчаревъ належить всяке признань. „Інсигнитъ“ давъ симъ виступленьемъ своїхъ бурсаковъ доказъ, що плекає хоральний співъ церковный съ великимъ стараньемъ и що управа его лежить нынѣ въ добрыхъ и терпливихъ рукахъ. Співъ съ переплетено двома фатальними декламаціями о. И. Г. и п. Вѣнціківскаго, въ которыхъ першу виставивъ п. Павенскій, другу самъ авторъ.

Съ ще бльшою однакожъ пріятностю слухали мы свіїхъ, домуороднѣй двѣ композиції съ ширшимъ закровъ музикальнимъ о. Віктора Матюка. Перша становила рідъ канта- ты въ память ювілею до слвтв. о. И. Г. „Зъ трехъ-вѣковыхъ могилъ вовстаньї“; другою бувъ „Прологъ“ до оперы „Інвалідъ“. О. В. Матюкъ вѣфтий вже намъ ико невтомимий труженникъ на поляхъ хоральнихъ и оркестровихъ композицій, яко авторъ „Бояна“ и „Славянинка“ для школъ народныхъ вразъ съ школою співу. Тоже и не дивница, що обѣ його композиції зробили враженіе широкому, подобались слухателямъ ввони. Кантата відзначається благороднімъ, до слвтвъ дуже прино- вленіемъ мотивомъ музичнимъ, богатствомъ

миселъ и зовсѣмъ хорошою гармонизацію. По одній продукції трудно намъ однакожъ входити въ подробності и оцінити єи всесторонно, на що бы ввони възслугувала. „Прологъ“ єсть оперовою композицію съ солоами хорами и повною оркестрою. Тутъ виступають: Ангелъ Руси (сопрано), Прабогъ (баритонъ), Чорнобогъ (басъ) и хоры ангелівъ. Речитативы и арії поодиноки видаються хорами на тѣлѣ дуже удачно гармонії оркестральної. Арія спіранова (співана п-ю М. П.) відзначається глубокимъ лиризмомъ, другій арії мають бльшою драматичнімъ характеру, именно арія Чорнобога. Але ѿ ту композицію годъ намъ по одноразовѣмъ слуханю и бѣль либретто въ руцѣ оцінити по фаховому. Съ конечності отже мусимо поперестати на тѣмъ загальнѣмъ сказанію, що вся композиція має свою артистично-музикальну велику стїйність, посїдає свою однозначну мысль, хорошо розроблену, удачно гармонизовану и дуже сма-чливу і нѣжно инструментовану. О. Матюкъ показавася нашимъ очамъ талантомъ, достойнымъ признанія и многонадѣйнимъ композиторомъ, бѣль котрого має право жадати дальніго успїшного труду. Замѣтимо що и то, що загальг гостей бувъ одушевлений, въ чѣмъ немину възслугу послали: п-на М. П. съ своїмъ соловѣйнимъ голосомъ и артистичною експресією свого парту, рівноож п. М. В. яко „Прабогъ“ и И. С. яко „Чорнобогъ“. Чо однакожъ въ „Прологѣ“ передъ наконечнимъ хоромъ не бувъ бы на мѣсци терпеть, — се пытанье лишаємо отвертъ для Всеч. композитора. Рівноож и акція межи обома богами не посїдає достаточного драматизму, хотій розумѣмо, що вона за сїй недостатокъ спочиває головно въ самій либреттѣ.

Вечеромъ закінчено „Імномъ народнимъ“.

шарь двбрскій въ горы и въ того вышло, по, що громады наші, бодай въ тѣмъ поѣтвѣ, де и жю, — сконституиць я се — платили цѣлу належатѣсть дотації у бѣ 1873—1884 и за себѣ и за обшаръ двбрскій, и то навѣть и тогда, коли ликвидація розпочалася.

Панове, звертаю увагу на сей нечуваний фактъ, яко доказъ покридання и подставу допусканія, що цѣла влагалостъ фонду краевого залига въ обшарахъ двбрскіхъ. Бажають-бы я, щобъ въ найблішому роцѣ вже комісія бюджетова могла сказати „єсть пріємностю“, що країна Рада шк. не толькож вѣстивши але и упорядкувала рахунки окружныхъ фондівъ шк. и то такъ, щобъ можна сказати, що и упорядкувала рахунки окружныхъ радъ съ рахунками мѣщесвихъ радъ школьніхъ и рахунки громадъ съ обшарами двбрскими.

Друга долегливостъ, котрая дуже дѣтальнѣа десь чуті громадамъ, котрій, якъ тутъ выражено, — а то єть натискомъ подношу — дуже суть щедрі при дотаванію школъ и при ухвалюванію бюджету на бѣжучі потреби школъ, есть тая, що громады жалуються на то, що — якъ доказують жалобы громадъ въ такихъ селъ, которыхъ називають попередно и не чуя въ маю ихъ передъ собою, — що въ школахъ, въ которыхъ цѣла дотація учителя и школы коштує 310 зп., тамъ буджетъ роцій на опаль и інші потреби и видатки, сполученіе съ ухриманьемъ будинку виносять 305·80 зп., а въ другомъ випадку тамъ, де дотація виносять 177, прелиминарь бюджету школьнаго виносять 393 зп., т. є. 2 разы бльше.

Звертаю на то увагу представителівъ краївомъ Рады школьнаго, бо то видає кожною ненормальнѣ, — тімъ пречиминѣ рути ватврдженія черезъ окружній Рады шк. Я хотѣть що єть въ интересѣ школьніцтва окружній Рады шк. бльше скрувуляти вглажданія въ подинокій позиції и не затверджували такихъ позицій, якъ н. пр. „на фондъ земельный 100, 50 зп.“, а найпаче хотѣть-бы я звернути увагу представителівъ краївомъ Рады шк., щобъ она разъ були ласкави допровадити до того, аби и въ зарадѣ мѣщесвихъ фондівъ шк. разъ порядокъ бути введеній. Вѣдомо то вѣмъ, хто въ близькія дотації школы, що рахунковъ въ тихъ буджетомъ ухваленыхъ сумъ нема жадныхъ по селахъ, и не знаю, чи єсть одна громада въ цѣломъ краю, де-бы буджетъ ухвалювався на подставѣ замкненія рахунковъ въ минувшихъ лѣтъ и де бы повѣсталостъ яка входила въ буджетъ наступаючого року. Що сумнійша сторона того недало єсть та, що — не кажу того загально — громады платять шк. за обшари двбрскі. Маю передъ собою скаргу, що въ одній селѣ бѣ 1875 до 1885 року громада платила цѣлу суму, виплывающую въ ухваленого прелиминарія, затвердженого черезъ окружній Раду шк., а обшаръ двбрскій въ чёмъ не плативъ. Таа справа до мене яко до предсѣдателя мѣщесвихъ ради школьнаго дѣсталася и я виѣсь прошенье до окружній Рады шк., щобъ зарадила прымусове стягненіе належитостей; отказано менѣ, — щобъ немовъ дати отчуті менѣ яко кару за то, що я належавъ до тихъ, котрій домагалися введенія порядку въ господарствѣ окружныхъ Радъ шк., — що доти не причиняется окружній Рада шк. до прымусового стягання тихъ належитостей, доки мѣщесвія Рада шк. не уложить рахунковъ за минувшій лѣтъ. Прошу пановъ! Що окружній Рада шк., що складається въ людей интелигентныхъ, має подъ рукою фаховихъ людей и має въ установи запоручене право ужиткувати помочними силами ц. к. старости до помочи въ рахункахъ, если она нарбила такого бигосу съ тими грощами, що-же дивуватися, що въ мѣщесвії Радѣ шк., де вѣйтъ часто неписменний, есть ю предсѣдателемъ, нема рахунковъ, и що дивуватися, що навѣть найенергичнійшій и найскрупулятнійшій чоловѣкъ мимо цѣлівильности не може внести порадку въ рахункахъ въ минувшихъ лѣтъ для тої простой причини, що той буджетъ, ухвалений черезъ мѣщесвію Раду шк. окружній Рада шк. затвердила, а нѣкто не старався, щобъ таї суми були стягненіа — вѣйтъ платити на найпотрівнійша видатки и покривавъ видатки въ фондѣвихъ-небудь, а обшаръ двбрскій валигає съ тими виплатами до буджету. Констатую тутъ, що у всѣхъ тихъ випадкахъ, де дѣялися непорядки въ господарствѣ громадскімъ, де було подворѣнне, що зверхностъ громадекъ не досить честно обходилася съ фондами громадскими, у всѣхъ тихъ випадкахъ головною виною були власніе видатки на потреби школы а таї зверхностъ громадска въ заглядно той начальникъ громады діяного допустивши до того недалу, бо мусиви латати тії видатки на потреби школьніхъ грощами въ каси податкової, почижкої або іншої, не маючи грощей въ школьніхъ прелиминарія ухваленыхъ въ своїй руцѣ.

Що одну дуже важну справу мушу поднести, котрая також дуже вражує наші громади до шкль. Наші найдавнійшій школы въ 1840 вихъ лѣтъ, коли не вѣмъ що людамъ снілося о просвѣтѣ, мали утриманье въ жертви въ натурѣ, изъ обожа, околоти и іншії данини. Устава школьнаго повѣдає, що ті жертви и данини въ натурѣ можуть бути заміненій на жертви въ грощахъ на подставѣ укладу межі сторони а окружнію ради школьнаго. Щобъ богато надъ тими не роз-

водитися, скажу лише, що окружнія Рада шк. не хоче въ такій укладі входити и громада мусить ажъ до сего часу вѣтъ ті данини платити въ натурѣ. Здавалось-бы може, що для людності сельської, рѣльничої, може вигоднійше платити данини въ натурѣ, якъ въ грощахъ, однакож вѣтре менѣ, іп., що то для нихъ не єсть найвигоднійше и впроваджує такій недалу въ господарствѣ фондиами шк. и на такій клопоти наражує начальника громады и предсѣдателя ради шк., що тяжко неразвѣйтіи кандидата на предсѣдателя мѣщесвії ради шк., такъ, що неразвѣйтіи и кару платити за то, що не прияли того уряду. Въ чѣмъ же лежить та прикредѣ? Ось въ тоби: Коли жертвы въ натурѣ на утриманье учителя дѣкларованій вѣстали, становивши кождий грунтъ заокруглену неподѣльну цѣлістю, въ актѣ ерекційнѣ були грунти парові въ поединокъ і пѣші, и було тамъ сказано, юлько горницѣвъ обожа припадало дати бѣтъ кождого такого грунту. Нынѣ і слѣду нема въ того поїдлу, нынѣ навѣть морги подѣленій, а що найважнійше, — то я числю за вле окружній ради шк., — що она не постаралася о зингабульованіе тихъ престацій въ натурѣ на рѣчъ школы на грунтѣ. Нынѣ въ села, де $\frac{1}{2}$ частъ тихъ грунтовъ отпрадано до іншого села и тягарбѣ не зингабульовано — и якъ жежможе той предсѣдатель стягнути бѣтъ властителя другого села тії горницѣвъ, котрій має да вати першій властитель того грунту? Н. пр. повѣтѣ Збаражскому загальна сума рестанції виносять 149 корпцивъ обожа. Староство грозить еквекуцію, накладає кары и наложи-ло-бѣ кары и на предсѣдателя мѣщесвії ради шк., але устава дотається на то не позволяетъ. Мимо то нема способу тії данини стягнути. Дуже благо єсть у насъ грунтъвихъ такихъ, що у насъ були перші рустикальными, а потому стались домінікальными. Въ повѣтѣ Збаражскому властитель обшару двбрскогого на жаданье мѣщесвії ради шк., що заплативши 21 корпцивъ і 4 горницѣвъ обожа, съ котрими бѣтъ 11 лѣтъ валигає, сказавъ, що має вправдѣ грунти рустикальни, але они вѣйши въ єго поїдланії за часівъ панщини, і бѣтъ того часу вѣйши тії парцелѣ въ комплексѣ єго и вѣстали стягненій на подставѣ позволенія въ корпусъ табуллярній домінікальний и такъ сталося, що тихъ колькасєяте корпцивъ обожа нема заразомъ кр. Видѣлови, щобъ въ своїй часъ предложить соймови високості субвенції зъ кр. фонду на будову сеї зелѣнницї. Резолюція прията.

Пос. Старжинській предложивъ справо-возданіе комісії горничої въ справѣ импорту фальзифікатівъ нафтоюхъ и выполнання побору и контролю податку консумційного. Комісія поставила резолюцію: 1) Взыває правительство, щобъ порозумілось съ правительствомъ угорокимъ въ справѣ строгого виконування принятой взаємною умовою тарифи цілові на олѣй мінеральний. 2) Взыває правительство, щобъ вдало нове розпорядженіе для лекшого и певного отрізненія ропи бѣтъ дестиллятівъ нафтовихъ, закрашеныхъ на темно и за меншою цілью въ Краковѣ специально 3.000 зп. На сти-лікії розпорядимости кр. Видѣлу 500 зп. Ученикамъ красныхъ штуць (межі пими и Руїнови и Демкову) не дано нічого, а лишило волю кр. Видѣлови запомогти ихъ (котріхъ схоче) зъ фонду Сія-тиї въ Городенка-Залѣщики. 2) Поручаєсь заразомъ кр. Видѣлови, щобъ въ своїй часъ предложить соймови високості субвенції зъ кр. фонду на будову сеї зелѣнницї. Резолюція прията.

2

XXVI.

Засѣданье зъ дня 21 листопада 1886.

Громадѣ мѣста Подгурже призвано на позицію зъ банку краївого въ сумѣ 30.000 зп.

Поставлено отгакъ резолюцію, щобъ правительство найшло въ дорозѣ законодавчої організації для охорони достоинства владіївъ автономичныхъ громадокъ и поїтвовихъ. Дальше забвовано правительство, щобъ постаралось о заложеньї єис. курсу тогоревельного при політехнічній школѣ у Львовѣ. Погорѣльцямъ Жукову и Жовтанець уде-лено запомогу по 20 зп. на особу.

Но внесеніе комісії буджетової уде-лено кр. Видѣлови абсолюторю зъ рахунковъ зъ 1884 року зъ фонду краївого, фондовъ запомоговихъ державнихъ и въ буджетъ умщенихъ. Пос. Антоневичъ примічає при тѣмъ, що кр. Видѣль не щадить якъ належато, а именно розкінунує богато гроши на будову палати соймови, фольварокъ въ Дублявахъ и т. д. Пос. о. Сава старається ослабити замѣти именно що до видатковъ на школу музичну въ Краковѣ. Пос. Петрушкій замѣчає, що згадана школа зверне суть отже ждати на выплату, а грозьби ихъ не мають ніякого значенія.

Огакъ пояснивъ п. намѣстнику просьбу, внесену до сойму діяками громадами, о при-сплатії выплати належатості за грунти, за-найти щодѣль змѣнити внутрієнній устрій Рады школьнаго краївого, т. є. єї регуля-зації. Посталовано про-то двѣ резолюціи. Взы-ваєсь правительство, щобъ розобразро-ти: 1) чи не належато-бѣ змѣнити внутрієнній устрій кр. Рады школьнаго въ тѣмъ дієвѣ, щобъ роздѣліти звичайній чинності бѣтъ чинностей загальній природи. Першій лагодило-бѣ бюро урядніче, другій належали бы до колегії соймовиківъ автономичнихъ. 2) Чи не випадало-бѣ, щобъ члены такої колегії урядували безплатно? Правитель-ственный комісаръ не противився симъ аспира-ції на вytвореніе нової Рады школьнаго на ладъ якою то „komisi i edukacjion“.

XXVII.

Засѣданье зъ дня 22 листопада 1886.

Дальше продовжене дебати въ справѣ ро-рганізації кр. Рады школьнаго. При голосуванію приято внесеніе пос. Сапігі, щобъ палата цілу резолюцію комісії буджетової переказала комісії школьнаго. Огакъ приступлено до позації о субвенції для интернату „Змартвихвостанцівъ“ въ сумѣ 4.500 зп. Першій голосъ забрал архієпископъ бorm. Ісааковичъ за внесеніемъ комісії буджетової. Бесѣдникъ солодкими словами пояснивъ цілі интернату и бажавъ особѣ, щобъ тає слова єго до-летѣли ажъ до найбільшої хати „wiesnacka gasko“ щобъ єї дѣзноваво, що „будучность цілої Русі зависить лише бѣтъ звязи єї престо-ломъ римскимъ“. Жаль, правивъ дальше архієрей, въ послѣдніхъ часахъ найшли ложній пророкъ, котрій Русь указували другу дорогу. Зъ сен дороги звего той „lud rusk-i“ єсть задачею кождого вѣрного сына сен землї. И отъ, найбільше заслужений „капланъ“ и мужъ учений привяся сен трудномъ місії и — заложивъ вагерять, котрій на основѣ чисто-народнѣ має виплекати пове чоколінѣ, не способне пойти сїдомъ ложніхъ пророковъ и т. д.

До голосу записались посоли Вл. Волянській, и якъ каже „Gazeta Lwowska“: ks. obr. gr. пос. Ковальській за внесеніемъ комісії; посоли Антоневичъ и Лінинській противъ внесення. Пос. Лінинській яко генеральний бесѣдникъ говоривъ зъ становища историчного и еко-номичного добру додину. Его рѣчъ подамо въ цѣлості позїйтвѣ. Пос. Ковальський думає, що „grawdziwy Rasin“ не може противистити интернату, котрій вайбійшо молоджъ руску пригортав до себе, виховує єї въ рускомъ дієвѣ и католи-цизмъ и подготував до стану духовного. Противъ „Змартвихвостанцівъ“ постоють лише „на-тентовани проводники“, котрій підъ фірмою „очи-щення обряду бѣтъ латинизмомъ“ ведуть пагубну політику. Тутъ нема небезпечностю латинизації и польщі. Аїз Бузити, аїз Змартвихвостанції не зроблять того. Виреос. ингрон. звернувши такожъ противъ въводо-бѣтъ пос. Лінинського. Василій. На сен не пристали бѣтъ аїз архієрія церкови аїз Римъ. Маєстності тає суть єї ныні владоютою

Соймъ краєвий.

ХХV Засѣданье вечірне зъ 20 листопада 1886.

ІІ. намѣстникъ отповѣвъ на інтерпел-лію кс. Сави въ справѣ нетично заложенихъ грунтовихъ книгъ въ громадахъ Гринівції и Олещи въ повѣтѣ Томашівському і бгнірає замѣти: „уряду були перемѣнені въ гроши въ жертьви. Що й то мушу вгадати, що громады по-давали въ тѣмъ ваглдвѣ до окружній ради шк., але на то єбо не було отповѣді, або була така, що всѣ члены громады, котрій мають платити въ натурѣ, подали просьбу, або, що то не належить до компетенції мѣщесвії ради шк. На-важливіша сторона таїї позиції — вѣйтъ платити на найпотрівнійша видатки и покривавъ видатки въ фондѣвихъ-небудь, а обшаръ двбрскій валигає съ тими виплатами до буджету. Констатую тутъ, що у всѣхъ тихъ випадкахъ, де дѣялися непорядки въ господарствѣ громадскими, де було подворѣнне, що зверхностъ громадекъ не досить честно обходилася съ фондами громадскими, у всѣхъ тихъ випадкахъ головною виною були власніе видатки на потреби школы а таї зверхностъ громадска въ заглядно той начальникъ громады діяного допустивши до того недалу, бо мусиви латати тії видатки на потреби школьніхъ грощами въ каси податкової, почижкої або іншої, не маючи грощей въ школьніхъ прелиминарія ухваленыхъ въ своїй руцѣ.

По дової дебати о значенні §. 36 статуту банку краївого слѣдувавъ рефератъ пос. Ів. Стадницкого съ резолюціями: 1) Поручається Видѣлови краївому, щобъ перевѣтъ студії надѣ-модифікацію тарифу на зелѣнницяхъ

державнихъ въ тѣмъ напрямленю, щобъ бѣтъ перевозу плодовъ краевихъ не жадано бльшихъ оплатити якъ бѣтъ перевозу плодовъ заграницьніхъ. 2) Поручається кр. Видѣлови, щобъ на ново ста-розвѣтії у правительства о постепенну змѣніи орга-нізаційного статуту державнихъ зелѣнницъ въ Галичинѣ, о сколько се дотыкає урядового яз-ыка для позиції служби зелѣнницї. Обѣ ре-золюції приято мимо діяківъ пояснені въз-сторони п. намѣстника, котримъ старався пере-овѣдити палату, що дирекці

монастырь Василіанськихъ. Внесение комиссии пришло большинством голосовъ.

На головный штатъ у Львовъ назначено 180.419 зл., (больше о 1000 зл. отъ давнѣшаго предыдущаго), для фонду земель 970 зл. Въ заведеніи божевольныхъ въ Кульпарковъ обчислено доходы на 141.269 зл., расходы на 152.276 зл.; въ штатъ св. Лазаря въ Краковъ доходы на 159.186 зл., расходы на 183.858 зл.; въ фонду земель въ Краковъ доходы на 1785 зл., расходы на 1744 зл.

Въ рубрицѣ XIII на будову водой и мелиорацию воставлено 2000 зл. больше якъ комиссии предыдущей. На отоотки отъ позичекъ и уменьшенье ихъ воставлено 434.573 зл. Ижинерови горничому въ кр. Выдѣлу признано 1.980 зл.

На школы промысловы въ Ярославль, Перемышль и Ряшевъ дано по 600 зл.; въ Тарновѣ, Станиславовѣ и Дрогобычи по 500 зл.; въ Сокали — 700 зл., — въ Коломыи — 500 зл., а для школы им. Бериштайнъ у Львовъ — 300 зл. На початковы школы промысловы въ Краковѣ уѣдлено 1500 зл., на торговельны въ Краковѣ 1000 зл., огородничу въ Тарновѣ — 700 зл.

На театръ польскій краковскій дано до разпорядимости кр. Выдѣлу 8.000 зл., на театръ польскій львовскій — 4.200 зл. яко запомогу постоянью; на театръ и оперу польскую у Львовѣ до разпорядимости кр. Выдѣлу — 20.000 зл. Театровъ руско народному польскому зарядомъ „Русской Бесѣды“ у Львовѣ признано 5.000 зл., тов. музычному въ Краковѣ 800 зл., такому же у Львовѣ — 3.000 зл., „Гармонії“ львовскій — 300 зл., „Лютня“ на заложеніе школы сїею — 200 зл. Другій петиціи провинціональныхъ театровъ польскихъ и артистовъ переказано кр. Выдѣлови; ще надъ іншими перейшовъ сїею до порядку дневного.

На удержанье памятникъ историческихъ дано 14.000 зл., на кватерункове для жандармерии 77.914 зл., на шупасництво — 27.000 зл.

На вѣтѣрбомъ засѣданіи ухвалено руб. X, т. е. выдатки на дороги краевы. На осѣненіе 756.148 зл. яко выдатокъ земельный и 128.000 зл. яко надземельный. Пос. Баденъ полемизувавъ при той нагодѣ съ мнѣніемъ комиссии, котра жадала ощадностей. Пос. Вербжіцкій доказавъ однакожъ, що удержанье одного кільометра дороги краевої коштує о 26 зл. больше якъ удержанье такої самої просторони на дорогахъ державныхъ. Мимо того посыпъ Борковскій и ко. Сава не находили достаточнихъ слобъ на похвалу господарки кр. Выдѣлу, а пос. Баденъ стараєсь знову доказати, що консервациія одного кільометра дорогъ краевыхъ коштує о 16 зл. менше що консервациія на дорогахъ державныхъ. Предыдущіи комиссіи принято.

XXVIII. Засѣданіе зъ дня 23 сѣчня 1886.

Для тов. „татранскаго“ дано 400 зл., на музей промысловы въ Краковѣ и Львовѣ по 2.000 зл., на тов. огородничу у Львовѣ 200 зл., на польско-огородничу — 200 зл., на письмо „Góspik“ — 400 зл., на заложеніе выдѣлу въ поїздъ писькомъ 150 зл., пшановскому, пропольскому и ланцутскому 300 зл., аворовскому и мостискому по 400 зл. Одному ученикову ветеринару признано стипендію въ сумѣ 260 зл., двоимъ ученикамъ школы дублянської для выборовъ себѣ на учительство сер. школы — 1.600 зл., для учениковъ школы рѣльянчо въ Дублянахъ — 500 зл., для учениковъ школы лѣсной у Львовѣ — 1.800 зл.

До разпорядимости кр. Выдѣлу дано 30.000 зл. (диспозиційный фондъ), а на позички беззирентовы на будову касаренъ — 120.000 зл. На запомоги для „Холмичаковъ“ дано лише 1.500 замѣсть 3.000 зл. процонованныхъ кр. Выдѣломъ, бо чисто „chełmskich wudnajow“ зменилось вже.

На будову земѣній зъ Равы до Львова предѣлено 100.000 зл. до выплаты въ 3 лѣтахъ. Просьбу о запомогу церковного комитету св. Норберта въ Краковѣ (рускої церкви) переказано лише Выдѣлови.

Фондъ позиціи краевої выказує доходобѣ 6.215 зл., разходобѣ 417 зл. Фонды самостойні, а именно: фондъ доместикальный выказує выдаткѣ 1.205, доходобѣ 4.910 зл.; фондъ культуры краевої доходобѣ 3.451, разходобѣ 15 зл.; фондъ становій сиротокъ выдаткѣ 1.692 зл., доходобѣ 1.809 зл.; фондъ гр. Ал. Стадницкаго выдаткѣ 1.665, доходобѣ 7.260 зл.; фондъ позичекъ краевої въ 1873 р. выдаткѣ 58.560, доходобѣ 10.500 зл. Недобѣръ покрые фондъ краевы.

Пос. Хшановскій реферує предыдущіи доходобѣ фонду краевої на 1886 р., а палата ухвалила: „Оготки отъ грошої, умѣщенныхъ чансово на процентъ 10.000 зл. Доходъ зъ крае выхъ дорогъ 224.910 зл. Надзвышка доходобѣ, яко звернути заведенія, вивѣзований фондомъ краевы, 47.177 зл. Звортъ залишокъ зъ минувшихъ лѣтъ 32.500 зл. Сплати позичекъ и отсо-токъ отъ нихъ 44.449 зл. Власні доходы кр. школы въ Дублянахъ и фольварку дублянського 34.915 зл. Власні доходы рѣльянчо въ Черніховѣ и фольварку тамтѣ же 48.475 зл. Доходы другихъ школъ краевыхъ 11.125 зл. Належитость за провѣреніе рахунікъ антикарскихъ 600 зл. Доходы въ налобокъ передаче до скарбу краевої решты фонду запомоги, уѣдлено краемъ въ 1886 р. 20.771 зл. Другій доходы 23.995 зл. Квота 120.000 зл., взята зъ решты фонду позичекъ краевы въ 1883 р. для покрытия выдатку, ухвалено го на позички для мѣстъ, будуючихъ кошары для вояжъ 120.000 зл. Разомъ — 624.237 зл.

Пос. Смаржевскій, яко генеральныи оправдовавець бюджету, предложилъ установу финансовоу на 1886 р. Пѣсли предыдуща буджетова комиссіи выносили доходы 624.237 зл., разходы 3.513.926 зл., недобѣръ доходивъ про то до 2.889.689 зл. Недобѣръ покрывають додатками до податкобѣ. Додатки краевы по 30 кр. отъ 1 зл. податку (придающи отъ 1 кр. 97.000 зл.) зроблять 2.910.000 зл. такъ, що польша предыдуща комиссіи була ще надзвышка доходобѣ въ сумѣ 20.311 зл. Понеже однакожъ въ часъ разправы въ палатѣ подвывошено предыдуща выдаткѣ о сумѣ 19.314 зл., то надзвышка вынесе теперь лише 997 зл. Комиссія буджетова внесла прото 30 кр. додатку до податку отъ 1 зл. на рѣкѣ 1886. Палата приняла ее внесеніе.

Комиссія школы внесла оттакъ: 1) Школа въ Сокали буде на основѣ уставу зъ 2 лютого 1885 р. реорганизована въ дусь промысловимъ по мысли проекту Ралы шк. краевої: а) Трикласова школа въдѣлъ мужеско въ полученню съ 5-класовою народною вносити. б) Ново звортованія школа въдѣлъ буде устроена въ дусь промыслу столярскаго и токарскаго. в) Обѣйме 4 клали и буде получена польша одною дирекцію съ 4-класовою народною школою. г) Съ школою будуть сполученіи варогати столярскіи и токарскіи вразъ съ науковою модельванію и фаховихъ рисунковъ, примѣщенихъ до потреби столярскіихъ и токарскіихъ. д) На учительѣвъ и дирекцію призначається 7000 зл. (ремуніерація для обохъ катехітівъ по 150 зл.), на другій выдатки 544 зл. На то дастъ громада сокальска на основѣ акту фундаційнаго зъ 4 жовтня 1874 р. 3800 зл., прочи выдатки покрѣи фондъ окружнаго, взглядно фондъ краевы.

Огтакъ полагоджено що резолюція о експлуатациї школъ и о реформѣ установы цивільної.

Пос. Романовичъ въ имені шк. комиссіи предложилъ оправдованіе о внесенію пос. Сѣчинського, що до змѣни установы школы въ справѣ привычненія карь грошейъ за непосыпаніе дѣтей до школы съ проектомъ установы. П. замѣстникъ супротивився сему проекту по причинѣ неточніхъ датъ въ проектѣ установы и виѣвъ переказанье всеси справы кр. Выдѣлови, що принято.

Пос. Козловскій виѣвъ резолюцію, котрою на будуче має ограничиться виїнинъ соудженіяхъ напоївъ, черезъ що робится ущербъ пропонациї краевої.

На вѣтѣрбомъ засѣданіи принято резолюцію о цѣлі на заграницну нафту, уѣдлено кр. банківською абсолюторою зъ ражунікъ за часъ отъ 1 липня 1883 р. до 31 грудня 1884 р., о проектѣ реорганизації школъ середніхъ а именно реальніхъ и принато до вѣдомости замкненіе ражунікъ фундації гр. Скарбка за 1884 р. Огтакъ ухвалено резолюцію, котрою мається убезпечити розвѣдженіе въ краю и други поїмеші. По затвердженію протоколу зъ послѣдніго засѣданія забравъ голоши п. маршалокъ Зыблевічъ и закривъ короткою рѣчю (знову лише въ польскому языку) зъ сесії 5 періоду галицкого сейму. Въ рѣчі той замітилъ п. маршалокъ, що минувша сесія не була богата на ухвали и установы, але що була за то оживлено и досить трудною. Буде она тымъ памятна, що сїйчасъ полагодивъ (?) на вѣдь проектъ установы о языкахъ въкладомъ въ школахъ народніхъ, а то стане за все. Послами, вертаючись до дома, желая п. маршалокъ оточину, а другимъ, отѣзджуючись до Вѣдна, виїнності въ дальнихъ трудахъ, и кончать свою рѣчь многолѣтівіемъ въ честь конституційного Монарха. Гр. Альфредъ Потоцкій дякує оттакъ іменемъ пос. п. маршалкови за вѣтру проводѣ сїму.

Але будь-що-будь п. инспекторъ поступивъ собї въ цѣлобѣ той справѣ дуже неѣтпово вѣдно и наравивъ на умъ свою повагу, тымъ больше, що цѣла справа стала заразъ голосною на цѣлу околіцу. П. инспекторъ заказавъ всімъ учительямъ свого округа вѣшатися до выборобѣ, а самъ вдається въ агитацію выборчу и виїшовъ въ неї такъ непобѣдноносно.. Якъ краевої Ради школы возьмє такій поступокъ нашему п. инспекторови, — не знаємо. Але все таки гадаємо, що она повинна виїнити окружнікъ, вакаючий п. инспекторомъ такъ поступнику, якъ п. инспекторъ сокальскій.

Буреніе и зворушеніе. Заразъ 18 радныхъ підписали протестъ противъ выбору Поповичу. Той протестъ підписало такожъ до 500 громадянъ и оба отцѣ духовній, Коржинівський и Пасиновичъ.

Зъ Сокальщиної.

(Енергія п. инспектора сокальскаго.) Що дѣєте въ нашій сторонѣ, нѣхто не хотѣвъ бы дати вѣри! Въ Соймѣ не можуть Русини вибору якихъ-такихъ уступити для своїхъ шкіль, а тутъ якъ нашъ п. инспекторъ въ Сокальщинѣ та Каменецькій поступивъ при обиджуваніи мѣсць учительськихъ, хочемо ровказати.

Село Угринівъ зъ давнѣмъ-давна, що за пос. о. Величка стояло дотычно просвѣти найвише въ цѣлобѣ околиці, а нинѣ стараньемъ честної громади основана тамъ школа дво-класова. Тепері опорожнена тамъ посада учительѣвъ. П. инспекторъ протегує на посаду свого свояка и пріятеля п. Яворчиковскаго, котрый тепері тамъ, яко учитель провізоричний въ чисто-руській громадѣ молитви дѣтей по польському учити. И отъ п. инспектора не жалує труду, що до Угринова въ той день, коли мають вѣтвуватися вибори до мѣсцевої ради школи, сидить польща въ выборовѣ въ канцелярії ради громадської и намовляє громадянъ, щоби до ради выбирали п. Рощікого, виступника обшару дворскаго, котрый вже підля установи має въ радѣ одинъ голосъ. Громадяне представляють п. инспекторови, що на п. Рощікого го голосувати, бо маєтъ бѣжъ два голоси въ радѣ, — але п. инспекторъ, умѣхаючись, переконувавъ селянъ, що сїйчасъ не вадить. А треба внати, що той п. Рощікій при кождихъ виборахъ показує завзятімъ противникомъ русикіхъ кандидатівъ. Розуміється, що коли-блѣ п. инспекторови удалось було намовити громадянъ до выбору п. Рощікого, въточного протегованця, п. Яворчиковскаго, бувъ-бы запевнений. Але дарма! Громадяне угринівські, — честні люди, добрій Русини, грамотні и не въ тїма бати, — политикують ст. п. инспекторомъ, слухаютъ, а порадившись на боцѣ, вернули и выбрали двохъ честніхъ въ помежі себе членівъ, щоби себе та грамоту громаду не скомпромитувати, отдаючи свое право — противникомъ. Тепері громадяне мають вольну руку и порадившись съ своїмъ душпаштремъ, о. Косянірськимъ, можуть вибрали учителя свого округа мѣшатися до выборобѣ, а самъ вдається въ агитацію выборчу и виїшовъ въ неї такъ непобѣдоносно.. Якъ-же то п. въ сїї сердце не має болїтъ, що молоде поколіннє вое то скавуло!

Тако то дѣєте въ нашій книжескій мѣстѣ. Съ людемъ, що за горбівку даїть собї очи вѣйтити, о просвѣтѣ и чутнѣ не хотять а читальню ради бѣ сейчасъ убити. Они жалують за давніми любими часами, коли то въ тоймъ дому, де нинѣ на отої книжці и газеті, стояли фляшки горбівки та драгі, а замѣтъ просвѣтѣ таблицю „Шинкъ“, а читальню нѣхай переносити до Іоса або Вергера. Соромъ! Вамъ було взято уже разъ до просвѣтѣ и бути добрими прикладомъ для молодежі! — Братчаки не могли знести тихъ слобъ правди и поцілили одинъ за другимъ здаєсь до Вольчаки и тамъ певно вложили її членівъ вкладки на газету „Літра“. Пішли туда, „підїже істо чисти“, ви скрізь зубовъ, ино макотра драгель и бляха булокъ и жизнь навѣденная!..

Тако то дѣєте въ нашій книжескій мѣстѣ. Съ людемъ, що за горбівку даїть собї очи вѣйтити, о просвѣтѣ и чутнѣ не хотять а читальню ради бѣ сейчасъ убити. Они жалують за давніми любими часами, коли то въ тоймъ дому, де нинѣ на отої книжці и газеті, стояли фляшки горбівки та драгі, а замѣтъ просвѣтѣ таблицю „Шинкъ“, а читальню нѣхай переносити до Іоса або Вергера. Соромъ! Вамъ було взято уже разъ до просвѣтѣ и бути добрими прикладомъ для молодежі! — Братчаки не могли знести тихъ слобъ правди и поцілили одинъ за другимъ здаєсь до Вольчаки и тамъ певно вложили вкладки на газету „Літра“. Пішли туда, „підїже істо чисти“, ви скрізь зубовъ, ино макотра драгель и бляха булокъ и жизнь навѣденная!..

По цѣлобѣ виїшовъ п. инспекторъ комісії прішовъ до читальнї Воч. о. дек. І. Залуцкій и короткою промовою откryвъ засѣданье. По спра-возданняхъ зъ дѣяльностиїї выдѣлу и зъ касовостіїї вибрали новий выдѣлъ. Уважили до него: о. І. Залуцкій, голова; К. Електоровичъ, его заступникъ; А. Сабатовичъ С. Синецький, выдѣлови; М. Холбівскій, касіеръ; В. Ксьонжкъ, секретаръ; С. Дродзікъ, бібліотекарь, и Ф. Щеданьскій та В. Забара, яко заступники. Дальше за-гальний зборъ іменувавъ Ви. дра Ю. Ольницького, бургмістра Теребовля, почетнимъ членомъ читальнї. Зборъ закінчену отпіваниемъ много-голосіїв. В. Гел. цѣарю, св. отцю, рускимъ вла-дикамъ и цѣлуому зборови. — Очевидца.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Рад

правительство предложит ради державной сладкожи справы: проектъ закона о защите ро-
ботниковъ и случай хороши або якого нещастя; реформу безпосреднаго оподаткованія якъ такожъ податку заробкового и доходового; новый проектъ регуляції рѣкъ головно галицкихъ; законъ о защите справы отъ пошкодованія на базѣ при торговли товарами; управліненіе зарбоку домо-
кружного; оподаткованіе складовъ переносныхъ (Wanderlager) и реформа закона о патентахъ и маркахъ торговельныхъ. — Зъ другой стороны доносятъ знову, что правительство старає величина силами, щобъ дебаты надъ бюджетомъ розпочались ще въ половинѣ мѣсяца лютого и за-
кончились ще передъ концемъ листопада.

(Зъ клюбомъ парламентарійсь.) Предсѣдателъ декортиль клюбовъ парламентарійсь отбувають вже нараду у Вѣдни. Дня 24 с. м. звѣшилися були на нараду предсѣдателей клюбівъ австрійско-нѣмецкого, а нинѣ мають збиратися цілій клюбъ. Вчера мають збиратися на нараду клюбъ нѣмецкій. Здається, що нинѣ радять такожъ клюбы правиць.

(Интерпелляція гр. Андрасого въ справѣ болгарской.) Въ угорской палатѣ пановъ интерпелювали гр. Юл. Андраса угорское правительство въ справѣ унії болгарской. Заразъ на початку интерпелляції назначивъ би, що хочь та интерпелляція належить властиво передъ делегації, то однакожъ би ставить єй для того тутъ, понеже би переконаний, що наколи болгарско-румейска унія стане на подставѣ унії персональної, то єе буде такъ для монархіи якъ і цѣлої Европы дуже шкодливимъ. Вже въ Берлінѣ уважали утвореніе отрубности Всіхднії Румелії за рѣчъ дуже нежизненну, але коли показалося, що межа Россію въ Англію вже передъ тымъ зроблено угоду, то не було що іншого почати, якъ надави би волї можливій гарантії. Що сполученіе Румелії зъ Болгарією довершилось въ протягу 24 годинъ, то наступило то лише для того, що Туреччина не зробила ужитку зъ жадного прислугуючого би права. Треба отже утворити що такого, що могло бы удержатися на подставѣ певної природної рівноваги. Упія персональна єсть якъ разъ тому противна, що ми або другій держави бажати мусить, котрі хотять мати тамъ якъ стаї порядки. Коли не киять, то народъ болгарскій возмезіє знову до революції; для того отже і позаякъ би (гр. Андрас) боято, що мусить би розпочати критику, коли вже все сталося, пытася, якъ относится міністерство дѣлъ заграниць до унії персональної? На єю интерпелляцію отповівъ Тисса, що цѣле старанье міністерства безъ сумнія стремить до того, щобъ винайти якесь тривале залагодженіе цѣлої справы, позаякъ однакожъ надъ тимъ радять теперъ і другій держави, то би не може нічого о тимъ сказати. На то отповівъ знову Андрас, що би не хоче ставити жадніхъ трудностей, лиши не хоче допустити до спільненої критики і для того оподібнається, що вже въ найближшому часѣ будуть оголошеннія позитивній і якій ідеї, якій правительство думає въ дѣлѣ перевести.

(Міністеръ просвѣтності д-ра Гауца) видає въ вѣдь Радѣ шкільнихъ краївъ окружній, въ котрому розпоряджає, щобъ въ гімназіяхъ і школахъ реальніхъ зъ взглядомъ педагогичніхъ не уживати на будуще при класифікаціяхъ учениківъ т. зв. ліквіації. Повъ офіційній "Freidenbach" подає слідуючі мотиви, які спонукали міністра до такого розпорядження. "Установленіе сеї рангів, каже згадана газета, вимагають надзвичайнихъ штучокъ рахунковихъ, котрь результатъ завжди не разъ бѣгавши, котрі въ чисто дидактично-педагогичніхъ взглядахъ не повинні ніколи мати впливу на рангъ ученика. Ліквіація, якъ звѣстно, установлювалася після сумнівія, що виконувалося черезъ просте додаваніе і ділення. Але що-жъ будо робити, коли у двохъ або въ більшіхъ учениківъ при такій маніпуляції вийшовъ однакій результатъ? Въ такому случаю рѣшала потоць зъ обычайної, цінності і уваги а коли то не помагало, то приходило въ помочь число опущенихъ годинъ або навіть самъ лишь порядокъ початковихъ буквъ іменъ въ алфавітѣ. Самъ сподѣбъ приписаного обчислення доказує чисто механічну ідею. Заохочувало оно до гонення за поодинокими добрыми потами зъ школою розномірного і повного образовання, і викликавало въ учениківъ фальшивий напрямъ амбіції і пусту гордості родичівъ.

Заграницій Держави.

До ситуації на Балканѣ. Неоподібнане въ такій категоричній виступленії Англії на балканській півостровѣ викликало въ цѣлій Европу не толькож велику сенсацію але і не мале здивування, зъ боку і для того Англія виступила наразъ такъ рѣшучо въ справѣ, которую досі такъ легко трактували. Дѣйти вже теперъ до причин, які спонукали лорда Сальберого до такого виступлення, що трудно. Характеристичній однакожъ єсть то, що Англія виступила лиши въ порозумінні зъ Німеччиною а досівра ніжіше повідомлено о тимъ і другій державі, котрі рівно категорично виступили спротивъ Гречії і захадили розбрзни. Коли зважимо, які становище займає Англія спротивъ Россії і коли зважимо, що борба овхъ двохъ державъ ведеся рівночасно, чи то явно чи поганкою' на двохъ противу положенихъ сторонахъ т. е. въ Азії і въ Європѣ, то мимо волї насувається на гадку, що найновіше виступленіе Англія спротивъ Гречії не єсть інчимъ, якъ зашкодженіемъ Россії, котра хотла бы отзыкати давній впливъ на Болгарію. Англія, видно ра-

хує въ той способъ: Сполучена і самоостанна Болгарія підъ управою кн. Александра, овояка англійської королеви, могла бы скоріше спертися північнімъ Россії і була бы змушенна прихилитися на сторону державъ середніхъ і західніхъ Европи; звязана съ Туреччиною, бѣль которой цѣлая судьба теперъ зависить, могла ще тимъ більшу становити противнаго на балканській півостровій супротивъ Россії. Для того отже не треба єй перешкоджати до осягнення цѣлей, до которыхъ она отримить, бо коли не осягне їхъ при помочі іншихъ державъ, то буде мусить бѣдатися знову въ опіку Россії. Аби Гречія аби Сербія не сміють ставати єй на перешкоду въ сполученії. Сербія впрочемъ єсть покорилася і готова до мара, але Гречія лагодиться до вѣйни, отже треба єй змусити, щобъ не ставляла жадніхъ претенсій, до которыхъ впрочемъ не має жадного права. Все то вправдѣ можливе, але якъ сказано, правдивої причини трудно теперъ дѣйти. То одно єсть замѣтнимъ, що въ цѣлій Европѣ уважаюти теперъ за рѣчъ конечну завесті на Балканѣ такій порядокъ, котрій би не мігъ бути знову такъ легко нарушеній. Сей обявій видимо не толькож въ Англії, але і въ Австрії, Франції і Німеччинѣ, а хочь Австрія і Німеччина стоять въ союзѣ зъ Россією, то мимо того не хотіли бы они допустити до того, щобъ вилить Россії на Балканѣ оставшися включальними. Цілій балканський півостровъ представляється намъ теперъ лиши полемъ борби на балканській півостровій, котримъ поодинокі народи балканські служать лиши за орудіє такъ довго, доки котрій самъ не виломиться зъ підъ оного впливу і не розпочне борби на власну руку. До такого наро-ду належать теперъ якъ разъ Греки. Чи уда-хають они ради і грозби державъ європей-скихъ, трудно отгадати, але то певно, що въ Гречії залинувалася теперъ велика охота до вѣйни. Король годиться на поступованіе зъ своїмъ кабінетомъ Сальберого була слідуюча. Подчасъ дебати надъ адресою поставивъ ліберальний поо. Колінгсъ зъ Іспанії внесеніе додаткове, въ ко-тримъ висказує свій жаль, що селянамъ не улек-шено можнії аренды грунтівъ. Правительство приняло однакожъ єсть певно, що при теперѣдній складѣ парламенту Парліаменти суть панами ситуації і такъ якъ они винѣ причинились до упадку Сальберого, такъ сама можуть они повалити і Глядотона, скоро би лиши не схоче запоконити ихъ бажань. Якъ бы оно і не сталося, то пинъ єсть фактъ, що кабінетъ Сальберого провалався а на его мѣсце викупує теперъ знову кандидатура Глядотона. Причина падення кабінету Сальберого була слідуюча. Подчасъ дебати надъ адресою поставивъ ліберальний поо. Колінгсъ зъ Іспанії внесеніе додаткове, въ ко-тримъ висказує свій жаль, що селянамъ не улек-шено можнії аренды грунтівъ. Правительство приняло однакожъ єсть внесеніе словами Чеплена за вотумъ недовіри і просило палату, щобъ она се внесеніе откинула. Тимчасомъ въ оборонѣ внесенія откинула Глядотона а палата прияла его большинствомъ 79 голосівъ, за котримъ всіхъ вѣдь були ѹть Парнелітгѣвъ. По єй по-бѣдѣ постановило пра-вительство отрочити застѣданія і Гікъ-Бічъ заявивъ при єй слічайноти, що поправка Колінгса була внесена умисно лиши на то, щобъ недопустити політику, яку намѣривъ кабінетъ Сальберого розпочати противъ Ірландії. Уступленіе кабінету Сальберого має отже бути вже рѣшуче а на его мѣсце має прійті Глядотоа.

ты стараються переконати Болгарітъ, що вся їхъ жертвеність не доведе до його якъ лиши хи-ба до того, що кн. Александеръ становиться турец-кимъ достойникомъ, коли противно Россії могли бы довести до унії. (Сть то такій самъ маневръ, якого уживають агенти російські по вѣхъ державахъ, де не хотятъ допустити до само-останно-го розвитку якого народу. Ред.) Подобно такожъ доносять до тої-же самон газети зъ Петербурга, що Россія лиши тоді згодиться на сполученіе обохъ Болгарії, коли будуть забезпечений интереси болгарського народу а не дозволить їхъ коли, щобъ упія вишла въ користь кн. Александра.

Въ доповненії цѣлого погляду на справу балканській мусимо єще додати, що категоричні виступленіе Англії спротивъ Гречії не насту-пило лиши зъ ініціативи самон Англії, але на то згодилися і вѣдь другій інтересованій державі, а Англія виконала лиши мандатъ, погрѣбений єй въ першій ланці въ той цѣлі, щобъ забезпе-чить торговельну дорогу на морю.

Англія. Въ кабінетѣ лондонському настала криза. Положенье консервативотѣ погоршилося за одну ніч такъ значно, що кабінетъ Сальберо-го видится змушенимъ до уступлення. Рѣчъ се-такъ великої важості, що певно не поздорвано безъ певного впливу на цѣлу Европу. Які наслідки вийдуть зъ нового порядку рѣчей такъ для са-мої Англії якъ і для Европы а головно для справъ на балканському півострові, не можна єще певно докладно означати; то однакожъ єсть рѣчю певно, що при теперѣдній складѣ парламенту Парліаменти суть панами ситуації і такъ якъ они винѣ причинились до упадку Сальберого, такъ сама можуть они повалити і Глядотона, скоро би лиши не схоче запоконити ихъ бажань. Якъ бы оно і не сталося, то пинъ єсть фактъ, що кабінетъ Сальберого провалався а на его мѣсце викупує теперъ знову кандидатура Глядотона. Причина падення кабінету Сальберого була слідуюча. Подчасъ дебати надъ адресою поставивъ ліберальний поо. Колінгсъ зъ Іспанії внесеніе додаткове, въ ко-тримъ висказує свій жаль, що селянамъ не улек-шено можнії аренды грунтівъ. Правительство приняло однакожъ єсть внесеніе словами Чеплена за вотумъ недовіри і просило палату, щобъ она се внесеніе откинула. Тимчасомъ въ оборонѣ внесенія откинула Глядотона а палата прияла его большинствомъ 79 голосівъ, за котримъ всіхъ вѣдь були ѹть Парнелітгѣвъ. По єй по-бѣдѣ постановило пра-вительство отрочити застѣданія і Гікъ-Бічъ заявивъ при єй слічайноти, що поправка Колінгса була внесена умисно лиши на то, щобъ недопустити політику, яку намѣривъ кабінетъ Сальберого розпочати противъ Ірландії. Уступленіе кабінету Сальберого має отже бути вже рѣшуче а на его мѣсце має прійті Глядотоа.

— Проеса. еп. Пелешь бѣльхавъ въ четверть во Станиловова. Під часъ свого побуту у Львові Огопоновскому.

— На загальному зборахъ відпороучниківъ перемиського правляючої комісії за рікъ 1885. На внесеніє зустрітись фонди на слідуючу рікъ. На внесеніє о. Щавинського зъ Ракови вислано дебича і Гладиловича до Проеса. еп. Іоанна съ по-1000 зр. Въ кінці рікъ вислано выплатити на р. 1886 відомі відомості по 50 зр. з сиротами по священ-никахъ по 25 зр. підмоги. Въ перемиській єпархії єсть теперъ всіхъ відомості по священникахъ 211 сиротъ 118; на обідненіе їхъ потреба річно 13.000 зр. Зелінський фондъ відпороучниківъ вислано въ теперѣдній зборахъ 116.307 зр. а. в.

— За український вишиваний сорочки вислано зъ Кіївського університету ов. Володимира 12 зг. дентовъ! Студенти надали була тій сорочки відъ 118; на обідненіе свята Роздялення, хтось підглинувъ такъ дико ихъ укарала!

— Застанань комисії відпороучниківъ перемиського архієпархії відбудеся 3 л. лютого о. р. о. год. 4^{1/2}, по полудні. Порядокъ днівній: 1) Справа внесеніє зъ рахунківъ фонда за р. 1884 і 1885; 2) справоздань касове; 3) справоздань синодика о продажі реальності М.; 4) справоздань въ справѣ довговъ фонду; 5) внесенія членівъ ко-місії.

— Поминальну службу Божу відправлено минувшою понеділкомъ въ церкви св. Юра за душу зг. рѣб'ївськихъ въ звѣстійшої щопід љновокомъ у Львові. Службу Божу єпархасомъ відправили крізь зробивъ донось а власть університетска

— За Тернополя пишуть намъ: Дня 1 лат. лю-точко годинѣ 10 той рано відправляється въ Терно-полі поминальне богослужене въ память би. п. Николаї Устапіяновича, на котре всіхъ почата-лівъ покойника запрошується.

— За Туркі доносять, що тамъ пра-хавъ дѣлегатъ краевого Видѣлу для контролю повѣтовихъ дась. До контролю компоїї завозовано ов. Пру-хницкого зъ Туркі, Чайковського зъ Болгарії і Яворського зъ Ломни.

— Алеє пастырській католицькій архієпископовъ і епископовъ Австрії, уложеній у Вѣдни въ мартѣ 1885, розбовівъ теперъ львівській гр. кат. мітropolії Ординарія до всіхъ царкій єз-припорученемъ отчигати єго зъ амвони при бо-гослуженні зображеніми въ церкви вѣрнихъ.

— Стрійский комітетъ, уряджуючий концертъ инструментально-вокальному съ забавою съ танцами на дохѣдь Бурсы стрійской подає до вѣдомости Вп. Родимцевъ, що въ сихъ дніахъ розбовівъ вже залозили въ окрестності. Хто бы черезъ несвѣдомість або неточну адресу не одержавъ запрошення, нехай простить комітетову єю про-вину і поспішить ізъ єю духову вечери, покрѣпляючи сили наші до витревалості въ праці для добра нашого народа — а лучачи dulce cum utili, причинити симъ заразомъ до переведенія спасеніяного дѣла: до скорого отворенія Бурсомъ. Комітетъ сподівається численного зѣзду Вп. Родимцевъ і зъ подальшихъ оторвій постараються, що концертъ і забава єгубудутъ въ про-сторіяхъ комітету "Ресурсы" (готель підъ "чорнимъ орломъ"). По концертѣ, котримъ розіччено точно о годинѣ 6, настуپлять танці. Вступне на концертъ і забаву поставивъ комітетъ зинзити на 1 зр. 50 кр. бѣль особи і запрошивати билети фамілійні для 3 особи по 4 зр., для 4 особи по 5 зр. і т. д. Пригадується такожъ Вп. Панімъ на-шимъ, що пожадані суть театлети скромні, вѣ-черкові.

скій охолястиком римско-католицькою львівською капітулою. — Дійсними учителями при школахъ етатовъхъ именовані: С. Гуцаловскій въ Сновачу, Л. Малавскій въ Линці долішній и Ф. Ліндверт въ Конколяльникахъ. — Альфред Соколацкій именовані ц. к. беззлатнимъ лавскому тантомъ. — дръ Плякідъ Дзвінинський именований прав. докторомъ математики при політехніцѣ у Львовѣ. — Леонольдъ Вайгель именованій профессоромъ гімназії въ Коломыї.

— Степенідъ 105 зр. роцю зъ фонду наукового, призначену для убогой молодежі рускої народності, надало намѣтництво п. Юліанові Соснікові, слухателеві первого року права у Львовѣ, сину незаможного священика.

— Намѣтництво розчину конкурсу на колька стипендій по 105 зр. роцю зъ наукового фонду, призначеныхъ для убогой молодежі рускої, існуючою си наукѣ права або філософії. Подається отъ стипендії належить до 31 січня 1886 на руки дотичнихъ властей університетськихъ.

— Новорічна несподіванка. Нерівно розділений добра житя, не кождому приносить новий рокъ нову удачу и радост. Въ більшомъ мѣстѣ хочь бы сторож каменець, або комінір, або наїзд въ той, що замітає уліць тѣшиться, що прибирає "новорічного" бодай на столько, що буде масть чимъ дихати через одинъ тиждень. Не така несподіванка ждала учителів сокальского округа єльскаго; она не могла сподіватися "новорічного", бо її належала лише добре заслужена платня, прописана законами. Тож дні 1 січня с. р. авіамарини въ ц. к. урядѣ податковомъ съ головами повиннимъ розмірочували плачевъ а съ порожніми кишеними въ кождый укладав вже въ головѣ, де має якъ найкороче прямістю гроши, що леда хвиля одержить бѣгъ ц. к. урядника податкового. Наразъ явлеся ц. к. урядникъ податковий и держить до учителівъ слідуєю промовою: "Всѣ ш. учителі такъ мѣсцевій якъ и позамісцевій не добутануть ніпї авѣ цента, бо фондъ вычесній а ц. к. окружна ради школи мимо тутешній близовъ не постарається для васъ о грошахъ. Будете панове мати веселії свята!" Яку радобута викликала ся новорічна гратуляція урядника податкового въ серцахъ голодныхъ учителівъ, можна себѣ представити. Най-же хто симъ ще жалуватися, що у насъ школництво не розвизнається!

— Просьба Въ минувшому роцѣ — якъ звѣстно Вп. читателямъ "Діла" — наївотило большу половину громади Камяни въ грибовському повѣтѣ ведініе градобудь. Межи потеряніями бѣгъ градобудь находивъ такожъ селянинъ и господарь церковный, Петро Мончакъ. До градобудь привучивою скоро и нове нещастіе, котре въ цѣлой сїї сїї навїстило Мончака. Має бїнъ при собѣ збожеволіального брата; що и не робивъ, щоби привернути братови здорове, нѣчо не помагало. На послѣдокъ старася въ староствѣ грибовському, щоби власти прямістю брата въ домѣ божеволіальнихъ; и то не помогло, бо власті думали, що бїнъ хоче позбутися брата въ хаті. Наразъ въ ночі 10 січня с. р. піднімавъ божеволіальный хату Петра Мончака, котрый съ жінкою и дитиною ледве що змогъ уратувати жити въ скаженную зъ огню лиши въ одній сорочцѣ. Теперь находитися Петро Мончакъ съ цѣлою родиною въ найбільшому нещастію и нуждѣ. Вънизу підписаній омѣллюють прото въ імені ового церковного господаря просить Благожаныхъ Добродіївъ о ласкаве несесніи помочи нещастію. Ласкаві дателі зволять присыпти датки на руки Петра Мончака або ураду приходового въ Камяній, почта Лабова. Голосъ прошенія мого шло для того въ широкій свѣтъ, бо въ тутешній убогій громадѣ, котре голодує горше жебраківъ, не знайде доткненій ударами помочи. — Іоанн Литовинський, мѣсцевий священикъ.

— На щедрівій для бѣдныхъ учениківъ рускої гімназії зложили щедрі дары слідуєю добродії: піссолі о. Ковальській изъ Спасова 5 зр., о. Шурко въ Відні 5 зр.; Братство церковне въ Хлонікові 2 зр.; пітомці рускої семінарії у Відні 5 зр. читальня въ Глинникахъ 2 зр.; о. Левицький въ Рунігу 10 зр.; дръ Бучацький, адво-катъ въ Станіславова 1 зр.; о. Теофіл Сембровичъ, ректоръ віденської семінарії 27 зр. зображеніхъ на вѣблю у Відні п. Телія Герасимовичъ, фінансового секретаря въ Сераєва, съ панію Етгою Цетль. — Тай щедрі дары складає въ імені учащоїся рускої молодежі підписаній прилюдно цирилу подаку! — В. Ильницький, директоръ рускої гімназії.

— Видѣль товариства "Академічне Братство" складає прилюдну подаку Вп. проф. Вреденіон за дарованіе кніжокъ до бібліотеки Кружка правницівъ, а імені: "Право канонічне" д-ра Ригнера 2 томи, "Інституція в історії права римського" д-ра Зрудловського; "Пандектъ", тогожъ: "О землевласніхъ" д-ра Пентака; "Право ізмѣнекъ" д-ра Яновича и "О землевласніхъ" д-ра Пентака. Ровно ж складає подаку д-ру Т. Окуневському въ Станіславова за датокъ 1 зр. въ користь товариства. — За Видѣль: Е. Козакевичъ, голова.

— Члены читальни Олександрії (північній Борщів) складають прилюдно подаку свѣтлому Товариству "Проблема" за присланіе 60 кніжочокъ даромъ читальні. — Петро Гиль, душпастирь, Іллії Пальчевський, начальникъ.

— Въ справѣ недільного отпочинку просили діякій інспіції корпорації міністерства торговли, що бї, уважаючи величі руху торговельний центръ Роздвіль, дозволило въ мѣсѧці грудня торговати черезъ центръ неділю. Пентаку туту откликнуло міністерство торговли, порозумівшись передно з міністерствами справъ внутрішніхъ въроковсьдань.

— Курсы гімназічні для жінокъ отворені будуть

у Львовѣ съ днемъ 1 лютого с. р. Одній курсъ призначений для дѣвчатъ відъ 8 до 12, другій для дѣвчатъ вище 12 лѣтъ. Убѣгательки мають виказатися свѣдоцтвомъ лікарськимъ, що лікарь уважає гімназії за нешкодливу для нихъ організму.

— Торговля дѣвчатами циаге въ Бомбей, Калькуттъ и Александрії, а найбільше людського барышу на торгахъ походить зъ Галичини. Сутто переважно жідочки, але не мало тамъ и християнськихъ дѣвчатъ зъ Галичини: Руспонкі и Польські. Торгують ними самі жідочки, а доставляють имъ ихъ агенты наші галицькі brasie тоїжевнога університету. Поясмо бачності погранічнихъ властей удається все таки хитримъ і зручнимъ нехристомъ розніми способами перевозити черезъ границю нещасливій жертвъ и вивозити ихъ на торги турецькихъ мѣстъ въ Азії.

Вѣсти зъ Аепархії Львівської.

Канонічну інституцію на Витвицю получивъ о. Володимир Голинатий.

Введеній въ завѣдательство Петранкі а увільненій въ Новицѣ о. Левъ Горалевичъ.

Додатокъ особистий увідлило намѣтництво о. Корнію, пароху въ Гаднівцяхъ, въ сумѣ 100 зр. роцю.

Сотрудництво получили новопоставленій пресвитери оо: Юліанъ Яримовичъ въ Ольхівці дек. бобріцького, Іаковъ Краснопера въ Наварій дек. щирецького, Ісидоръ Гриневичъ въ Конюхахъ дек. бережавського, Теофіл Щуровський въ Новиці дек. калуського.

Завѣдательство ехъ сингено въ Облащини повѣрено по смерти о. Льва Шпитка о. Іакову Мандзю зъ Йаковець.

НАУКА, ШИТКА И ЛІТРАТУРА.

Рускої Історичній Бібліотеки підъ редакцією Олександра Барвінського вишають томъ I, мѣстить въ собѣ "коротку історію Руси" Степана Качалы и коштує 1 зр. 50 кр. безъ пересилки поштової. Въ половині лютого вийде въ свѣтъ томъ II. въ мѣстити буде "Історичній монографії Костомарова: 1. Дає рускій народності. 2. Думки про федеративній засновники въ стародавній Русі. 3. Нариси народної української рускої історії". Отакъ послідовують оснований із найважливішихъ дослідівъ історичній роботи про княжий періодъ нашої історії після Иллайского, Смирнова, Дацкевича и ін., а після того въ роботахъ зъ дальшихъ періодівъ українсько-рускої історії. "Коротка історія Русі" (історична частина зъ звѣтного твору о. Качалы "Politika Polaków względem Rusi") обінажає 151 сторінку гарного і виразного друку. Незвѣстній перекладникъ присвятивъ її "Свѣтлому Товариству" Просвіти, велими заслуженному за діяльність національної свѣдомості въ Руському яздѣ". При конці книжка доданій "Азбучний Покажчикъ" іменъ осбовихъ і географічнихъ, згаданихъ въ кнізѣ. "Коротка історія Русі" поручаемо якъ наїсердечній Землякамъ нашимъ. Она повинна знаходитися въ котрій рускій хаті!

— Малоруського Словаря Евг. Желеховського вишають 20-тий выпускъ (арк. 63—65 стор. 841—880, "Рубітка—Скупігі") і розсылается вже Вп. предплатникамъ. Подаючи се до вѣдомості, просимо заразомъ всѣхъ Вп. предплатникамъ, котрій змінили мѣсце свого пробування, щоби о її донесли, а такожъ щоби зволили посащіти съ надсиланьмъ предплати, іменно же залеглості за одержаній вже випуску Словаря, щоби не показалася потреба здергувати висылку. — С. Недольський.

— П. Франтишекъ Ржегоржъ помѣтавъ въ числѣ праского мѣсячника "Slovanský Sborňák" статю: "Vznik a rozvoj rusinskeho divadla" (Почагокъ и розвитокъ жидачевського театру). Въ ілюстрономъ же тыждневнику праскомъ "Světozor" по мѣстивъ въ чч. 5, 6 і 7 зъ 1886 р. статю: "Markijan Šaškovič. Přispěvek k seznání rusinské literatury". Въ обохъ статяхъ видно велику діяльність автора докладну інформацію зъ жерель русікахъ, що върно познакомити овонихъ братівъ съ розвиткомъ нашої словенности.

Послѣдній вѣсти.

Берлінъ 29 січня. Під часъ дебаги надъ внесеніемъ Ахеноаха въ соравн. польській виступають кні. Бисмаркъ, котрый мимоходомъ сказавши не явився въ соймѣ вже черезъ 5 лѣтъ, і має доньшу бѣсвѣдъ, въ котрой найважливішій точка подають слідуєю: "Цѣлі все ще разъ повторити, скажу, що надія наша, щоби познайомити Польській або бодай іхъ проводарівъ, польську шляхту, для Пруссії була похибкою, котре мы черезъ 45 лѣтъ робили а отъ котромъ отступити єсть обов'язкомъ держави. "Стараньемъ нашимъ отже буде спровадити въ тій стороні людей цивільнихъ. Се можемо оснину разъ черезъ помноженіе людності ізмѣнекъ і оттакъ черезъ зменшеніе людності польської. До сего не маємо жадного іншого правного средство якъ вигнаніе тыхъ, що не принадлежать до краю. Хочемо вигнати чужихъ Польськівъ, бо маємо досить своїхъ. Підъ симъ взагадомъ всією нашими сусідами въ згоді робити і будемо держатися съ енергією хочь бы ще і дводці революцій мало наступити въ парламенті. Причиною руху єсть головно польська шляхта. Має она въ Польській около 650000 гектарівъ съ доходомъ около 3 мільйонівъ. Коля держава видає, щоби будувати залізницѣ і крѣости, для чого не

мала-бы видає, щоби удержати спокой на відходѣ? Панове тѣ могли-бы отакъ поїхати до Галичини або до Монако.. Предложимо імъ ("Німцамъ") средство до закупна грунтів підъ условіемъ, що на нихъ обідали Німці єжінами Німкінами, а отже поїдна комісія буде вела контролю надъ ужиткомъ тихъ грунтів до віддання цѣли.. Хочемо Поляківъ якъ урядникамъ і жівінірамъ дати можність вижити въ Німеччиніхъ іронічніяхъ а подъ условіемъ, що не будуть женитися съ Польками, хочемо імъ дати можність поселитися въ тихъ провінціяхъ. Нашимъ пільномъ єсть отже: черезъ школу і військо спорядити зворотъ до мирнихъ віносинъ, а средство на ту цѣль — доки парламентъ веде політику абстракційну — найдемо въ повідомкахъ; Пруси будуть мусіти самі собѣ помагати.

кономъ ново-поставленій превінгерамъ. Дальше дакуємо ін. цітомъ рускимъ духомъ, семінарії за засвічаніе сумного того обряду прехорошими співвівіт, якъ рівноже і хорові п. учениківъ гімназії пермської. Всімъ що разъ поїдноюко і загально складаємо нашу найциркішну подаку. Боже заплати за високу честь, заявлену покойної въ дорогоціану пріємність, заявлену імъ!

Перемішали дні 7 (19) січня 1886. — Водолізлавъ і Іоанн Бересікъ, сыни; Іосифъ, Павлина і Ольга, доньки; М. Губицкій, зять; Романъ Бересікъ, внукъ; Марія Гарвотъ, внучка покойної си мужемъ Юріємъ.

Съ симъ числомъ розсылается Предплатникамъ "Бібліотеки найз. повѣстей" 6 и 7 аркушівъ повѣсті Додета "Набіть".

ПАДОСЛАНЕ.

Ікъ якого любомиць, котрый всюди виходить побідоносно, находимо імъ майже въ кождой родинѣ, у ботаго чи бѣдного, швайцарськіи пигулки антикварія Р. Бранта, котрый свомъ дуже пріятнимъ, певнимъ і нешкодливимъ дѣланьемъ въ недугахъ устрої, живчи і гемороїдахъ і т. д. въ витискахъ всіхъ іншіхъ средств. Кожда коробка (можна дбати по 70 кр. въ антикваріяхъ) має за етикету бѣлій хрестъ ізъ червономъ полі і підписъ Р. Бранда.

Аптека РУКЕРА во Львовѣ

поручав 1315 113—?

Спеціальністі и універсалній средства, французскій і іншій, якъ черезъ пошту і черезъ інші фірми оповіщувані.

Курсъ львівський зъ дні 29 л. січня 1886.

пільть жадають автор. валюту	валюту	
	р. кр.	р. кр.

Поезды зеленничий

Годины въ обводкахъ означаютъ иочину пору отъ 6 въ вечеръ до 6 рано, часъ пасля годинника львовскаго.

Отъ 1 листопада 1885.	Поездъ скорый	Поездъ особы.	Поездъ мѣшан.	Поездъ мѣшан и львакъ
Зеленница Черновецка.				
До Львова приходятъ:				
Зъ Черновецъ	10 05	3 35	3 30	— —
Зъ Львова отходятъ:	6 20	12 20	11 45	— —
До Черновецъ				
Зеленница Кароля Людзика				
До Львова приходитъ:				
Зъ Кракова	5 36	9 27	11 38	7 50
Зъ Подволочискъ (на Пбдзам.)	10 12	2 25	3 20	— —
Зъ Львова отходитъ:	10 46	4 00	4 50	8 —
До Кракова	6 07	10 56	1 09	— —
Зеленница державий.				
До Львова приходитъ:				
Зъ Гусатына, Станиславова, Хирова и Стрыя	— —	4 35	— —	— —
Зъ Хирова и Стрыя	— —	1 25	— —	— —
Зъ Станиславова, Хирова и Стрыя	— —	8 25	— —	— —
До Станиславова приходитъ:				
Зъ Гусатына	— —	8 55 н	— —	— —
Зъ Звардона и Стрыя	— —	5 57	— —	— —
Зъ Звардона, Львова и Стрыя	— —	8 22	— —	— —
Зъ Львова отходитъ:				
До Стрыя	— —	6 11	— —	— —
До Стрыя, Хирова, Станиславова, Гусатына	— —	7 30	— —	— —
Зъ Станиславова отходитъ:				
До Стрыя, Львова и Звардона	— —	11 45н	— —	8 —
До Гусатына	— —	7 30	— —	— —

PAIN-EXPELLER

съ котвою.

находится въ хатахъ численныхъ родилъ, то и не потребуетъ рекламы. Ты строчки подаются лишь въ цѣлѣ, чтобы ширшилъ кружкамъ, которые сего выработанного средства донашаго не знаютъ, подать о немъ вѣсть. Втиранный Pain Expeller гусувае найсущшѣстие гостя гищть и другой недугъ. Болѣ уступаютъ звѣчайно по первому вѣтерту. Стоитъ 40 и 70 кр. Находитъся майже въ каждой аптѣцѣ. Головный складъ въ аптѣцѣ подъ золотымъ львомъ, въ Празд и Старомъ Мѣстѣ (Altstadt),

Покликъ до П. Т. Дамъ!

Красн! Модн! Елегантн! Дуже дешев!

суть мон въ І вѣденскѣй фабрицѣ дамскихъ хустокъ преміованой на вѣденскѣй всесвѣтнѣй выставѣ выконуванїй

Найновѣшш, чуднокрасн и найлѣпш

Вѣден. дамскій хустки на голову

по зр. 1 —

Вѣден. дамскій хустки на обортки

по зр. 1·80

въ найкрасивѣихъ барвахъ и найкрасивѣмъ тѣло-ваню якъ бордо, гранатъ, жандармъ, блѣдъ, смѣй, драпъ, шкоцкѣй, турецкѣй, червонъ, орѣховъ, чорнъ, синій и т. д., и т. д., въ 60 найкрасивѣихъ фасонахъ.

„Скошеныи цвѣтъ“

образокъ въ галицкого житѣ
Василя Барвѣнкѣ.

Цѣна 1 зр., съ пересылкою
1 зр. 20 кр.

Достати можна въ адми-
нистрації „Дѣла“ або въ
книгарнії Ставроцигійской.

ОПОВѢЩЕНІЕ.

Понеже знаю, что Высокоповажавій отъ духовній уряджуютъ при церквяхъ хоры, прото поручаю мою

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) до учения спѣву.

Высокоповажавій п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до руской гимназії въ Львовѣ инструментъ моего выробу и може дати Высокоповажавіямъ Отдѣль духовній о тѣмъ даже пожиточнѣй инструментъ найлѣпшу информацію.

Цѣна тыхъ инструментовъ отъ 70 зр. а. в. и выше.

Дає такожъ на раты.

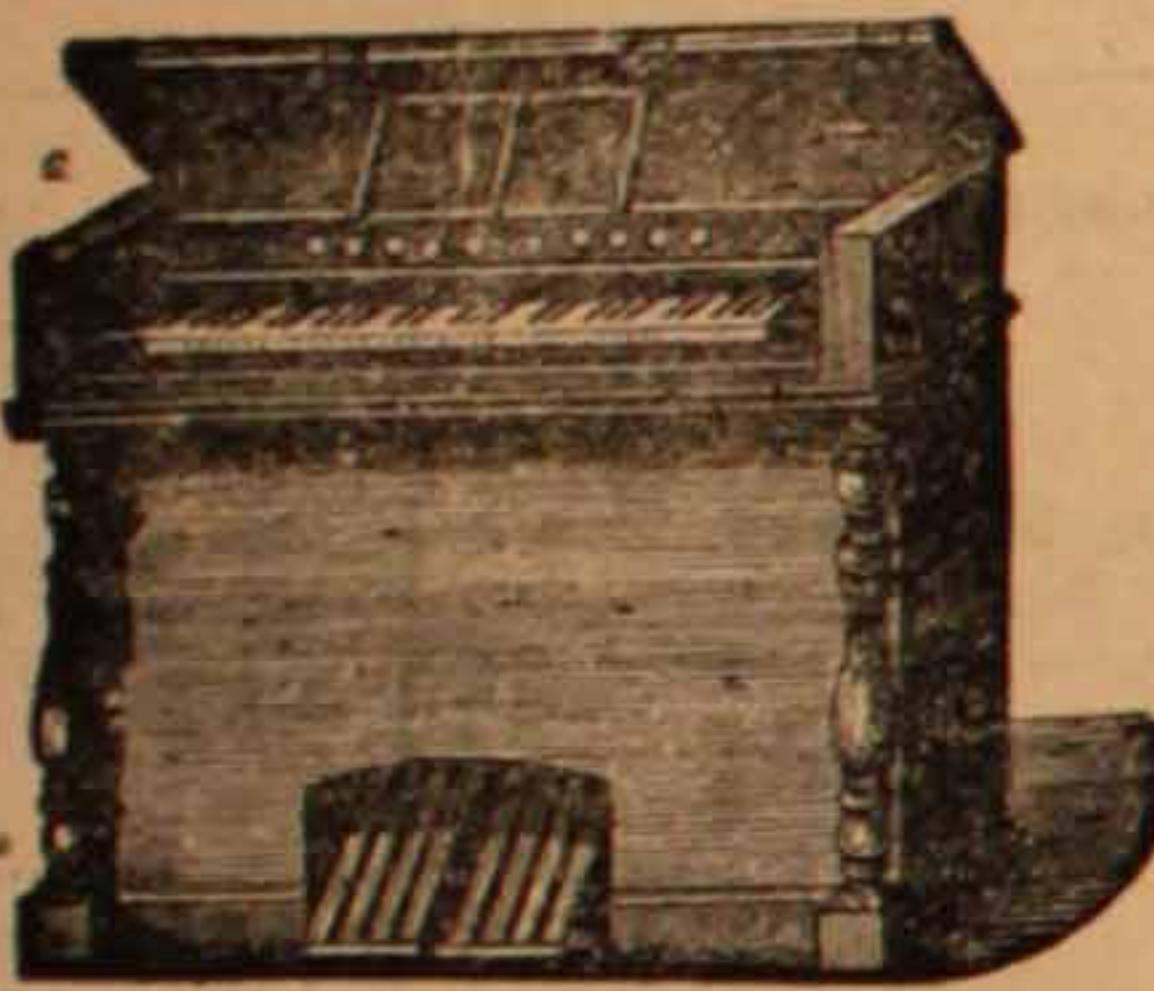
1372 43-?

Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,

властитель первои въ Галичинѣ фабрики органівъ и гар-

моніюмъ у Львовѣ, ул. Хорушина ч. 9.

Дама старшаго вѣку

шукасъ мѣсто гospодинѣ дому подъ
найприступнѣшими условіями.
Благодѣя вѣдомости подъ адресою
І. Ш. С. въ Мушинѣ, poste ge-
stante via Sandez.

ЖЕЛАЮЩИМЪ

Найдешевшіе руске литерату-
рные видавництво „Руско-укра-
инська Бібліотека“ Евгенія О-
лесницкого“ въходитъ у Львовѣ
почавши отъ 1-го грудня р.
1884.

Досі вишло 10 видавництвъ, об-
ючихъ слѣдуючіе литературній ма-
теріалъ:

1. Запорожцѣ, оповѣданіе Ивана Неч-
иця и-Левинкого . . . . . 10 кр.
2. Соцій мары молодого пытомца
оповѣданіе В. Барвѣнкѣ . . . . . 10 кр.
- 3—4. Оповѣданіе Олексія Сторожен-
ка (Серія перша) первѣстно 20 кр.
по выпущеню економікованихъ ча-
стей . . . . . 10 кр.
5. Prima Vera, поезія Юлії Шнаї-
деръ . . . . . 10 кр.
6. Оповѣданіе Д. Мордовцева . . . . . 10 кр.
- 7—10. Юрій Горовенкo, поезія Кра-
сиченка . . . . . 40 кр.
11. Въ Карнатахъ, Ів. Нечуя Леви-
цкого, цѣна . . . . . 10 кр.
12. Галицкій образки, Ів. Франка,
серія I, цѣна . . . . . 10 кр.
13. Лихій день, Григорія Григорі-
вича, цѣна . . . . . 10 кр.

Предплатувати можна на больше
число видавництвъ (арахъ, пересылаючи
бтпнѣду квоту (1 або 2 зр.), на руки
видавця (ул. Словашкого ч. 6). Замо-
жливи можна такожъ поодинокї видавництвъ,
додаючи за поодинокї видавництвъ 2 кр.
за подвійний 5 кр. на оплату порта.

ЖЕЛАЮЩИМЪ

або вже бувъ нынѣ разъ поражен-
ній, або страдає въ конгестії, за-
вортъ, отомлене, безсоність, ваги,
якії на коробливій станъ первѣстъ,
якії собі спровадить брошуру „Ueber Schlagflus-Vorbeugung und Heilung“,
въ видѣ автора, бувшаго баталіонового лѣкаря въ країнѣ оборо-
нї, Кон. Weismann-a въ Vilsho-
fen, Баварії, бесплатно и франко.
1548 3—25

Цѣс. кор. уприв. галицкій

АКЦ. БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ
выдає во Львовѣ и черезъ філії
въ Краковѣ, Чернівцяхъ и
Тернополі

АСИГНАТЫ КАСОВЫ

4⁰ платній въ 30 днѣвъ по выпов.
4¹₂ " " 60 " " "

Львовъ, 7 січня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платиться.)

(1555 4—?)

БОЧОВКИ ВИНА

поручас

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯСКО-ТОКАЙСКІХЪ ВИНОВЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1545 (3—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочовка Гегелійского столового . . . . . 2 зр. 10 кр.

1 " Гегелійского столового луч-

шоу якости 2 зр. 30 кр. и 2 " 50 "

1 " Гегелійского столового луч-

шоу якости 2 зр. 30 кр. и 2 " 50 "

1 " Самородного вытравного . . . . . 4 зр. 30 кр.

1 " Ермелеки-Бакаторъ стол. . . . . 2 " 50 "

Червонї вина: 1 бочовка Viszontai . . . . . 2 " 50 зр.

1 бочовка Viszontai старе . . . . . 3 " 50 "

Повыше наведенїй цѣна розуміються вразъ

съ бочовкою окованою желязними обручами и о-

плаченими портомъ почтовыми, такъ що благо-

склонный отвиратель жадныхъ бѣлье коштють

не поносить. Купуючи вина особного толькъ у

продуцентовъ ручить за здоровъ добръ, натуральн-

ий и лучшій вина якъ въ Вершесъ, и просить о ла-

жакій замовленїї.

5 килевї

5 килевї

Заявленіе!

Черезъ интервенцію цѣс. кор. австро-угорскаго посла въ Бѣлградѣ застаповано сербско-болгарску вѣну и я змушенъ мон въ цѣляхъ военныхъ въ великий масѣ нагромадженій складъ.

Дергъ на конѣ

зъ тревалои и густо тканои, а при
тѣмъ и съ вовиою мѣшанои а для
того и на одѣяла догбдної матерії,
185 см. довжини а 115 см. ширини
продажати за всяку цѣну и розсылаю

1 штуку

по зр. 1·55 за послѣплатою

съ ясножовтимъ тломъ и чорными краями 180 см довгї а 115
см. широкї за штуку зр. 2·50, якъ довгѣ выстає запасъ.

Що недобгдне, прїамся назадъ безъ трудності.

Листы прошу адресувати до

Orient-Export-Bureau, Wien, Favoriten.

Свѣдоцтво! До свѣтл. Бюро експортового на всѣхъ!

Пришлѣть намъ отвортною поштою ще 36 штукъ тыхъ
дергъ, які мы вже одержали за послѣплатою на зеленницї Пуста
Зичидорѣ, Голендерске товариство господарка.

Телеграма! Orient-Export-Bureau! Пришлѣть менъ заразъ

звону 14 штукъ дергъ, як